

Ett temanummer om psykologi

Välkommen att ta del av årets andra nummer av Folkvett. De sista raderna skrivs dagen efter att 2020 års folkbildare, Åsa Wikforss och Fri Tanke förlag tagit emot sina välförtjänta hyllningar vid en direktstreamad ceremoni i samband med VoF:s årsmöte. Detta arrangemang var också början på ett mer högtidligt förhållningssätt till utmärkelsen. Folkbildarpriset är mycket uppskattat och når stor massmedial spridning. Vi har därför höjt våra ambitioner att ge prisutdelningen den värdiga inramning som pristagarna förtjänar.

Detta Folkvett har fått en tydlig vinkling mot psykologi. Föreningen har de senaste åren vid flera tillfällen uppmärksammat att detta är ett område där pseudovetenskap och kvacksalveri frodas. Vi har skrivit debattartiklar om en reglering av psykologisk behandling och vi har bidragit till att rena skojare avslöjats.

Denna gång har vi riktat ljuset mot vad som sker inom den etablerade vården, i detta fall psykiatri i Göteborg. Vetenskapsjournalisten och författaren Charlotta Sjöstedt kom förra året ut med en uppmärksamrad bok – ”Freuds

sista suck” – där hon kunde visa att man på Göteborgs Universitet utbildade blivande psykologer och psykoterapeuter i mycket gamla, förlegade psykoanalytiska teorier. Hon konstaterade också att det tycktes vara oerhört svårt för många vårdsökande i Västra Götalandsregionen att få tillgång till den evidensbaserade psykologiska behandling som Socialstyrelsen sedan länge rekommenderat.

I detta nummer har Charlotta Sjöstedt bidragit med en artikel som är lite ovanlig för vår tidning: ett grävande reportage. Genom idog research visar hon att avsevärda delar av ledningen inom en av Göteborgspsykiatrins största enheter ingår, eller har ingått i ett psykoanalytiskt nätverk och att detta kan förklara varför man har en frapperande brist på psykologer och psykoterapeuter som kan evidensbaserade behandlingar. Det är rimligt att anta att man av ideologiska skäl har underlåtit att anställa personal som har god kompetens. Vad detta kan ha inneburit i mänskligt lidande för tusentals patienter är plågsamt att tänka på.

Hon kan också visa att detta nätverk har en tydlig

koppling till en psykoanalytisk idéhistoriker och psykolog som trots mager kompetens i modern evidensbaserad behandling, har haft ett avsevärt inflytande över både chefer och utbildningar inom psykiatin.

I sammanhanget är det viktigt att påpeka att situationen i Göteborg har varit bekant för VoF under lång tid. Vi har också kännedom om modiga visseblåsare som flera gånger förgäves försökt uppmärksamma bristerna, både internt och externt.

I Sjöstedts artikel intervjuas chefen för den berörda enheten och bekräftar utan omsvep de missförhållanden som påpekas. Han aviserar också stora förändringar inom organisationen med en omställning till evidensbaserad vård. Detta är, om det verkligen genomförs, utmärkt. Samtidigt kommer vi noggrant att följa utvecklingen. Att förändra en hel organisations kultur låter sig inte göras i en handvändning. Det är också tydligt att denne chef, trots att han i flera år känt till situationen, inte agerat tillräckligt på varningssignalerna.

Förutom detta grävande reportage hittar ni också en intressant artikel av psykologen Filip Bromberg om forskningen på psykedeliska preparat mot psykiska störningar, ett område som tidigare ansetts tabu. Sektspecialisten och psykologen Håkan Järvå, som nyligen utkom med boken "Radikalisering: vägen in i och ut ur extremism och fundamentalism", ger oss tips om hur man kan hantera de som verkar helt oemottagliga för resonemang. Vi presenterar också en lång genomgång av i princip alla experimentella studier som gjorts på psykodynamisk terapi.